



Datum: **30. mart 2020.**

Za: **Ministarstvo porodice, omladine i sporta**
n/r: **gđe Sonje Davidović, ministrice**

**PREDMET: UPIT ZA DOSTAVLJANJE UPUTSTVA SIGURNIM KUĆAMA ZA
POSTUPANJE U VANDREDNOJ SITUACIJI**

Poštovana ministrice,

Obraćamo Vam se ispred organizacije "Budućnost" iz Modriče, Fondacije "Lara" iz Bijeljine i Fondacije "Udružene žene" iz Banja Luke, u čijem sastavu djeluju sigurne kuće, skloništa za žene i djecu žrtve nasilja u porodici, radi informisanja o trenutnom stanju u sigurnim kućama u Republici Srpskoj radi dostavljanja uputstva za postupanje sigurnih kuća u vanrednoj situaciji.

Sve sigurne kuće od samog početka poštuju primjenu mjera koje su u vezi sa prevencijom širenja virusa CoVid-19 koju je izdao Republički štab za vandredne situacije. S tim u vezi smo zbog kolektivnog smještaja i lakog načina širenja zaraze preduzeli mjere izolacije i potpune redukcije kontakata sa osobama koje se nalaze izvan objekta. Svi kontrolni pregledi i procedure u nadležnim centrima za socijalni rad su odložene do prestanka trajanja mjere.

Zaposlenice sigurnih kuća ulažu ogromne napore da primjenom ovih mjera u potpunosti osiguraju zaštitu žena i djece koji koriste posebnu mjeru podrške. Te mjere se odnose i na sam individualni i grupni rad, jer stručno osoblje u radu koristi zaštitne maske i rukavice, te drži rastojanje na bezbjednoj udaljenosti. Stručno osoblje redovno obavlja svoju djelatnost kako bi svim ženama i djeci pružili stručnu pomoć i podršku u ovim teškim trenucima. Naše osoblje radi pod dodatanim opterećenjem zbog cjelokupne situacije i sa redukovanim kapacitetima, jer neke pripadaju rizičnim skupinama.

Troškovi rada u Sigurnoj kući bilježe porast usljed pojačane potrebe za nabavkom zaštitne opreme, dezinfekcionih sredstava, te korištenja vlastitih automobila osoblja zbog poštovanja mjere redukcije kontakata u javnom prevozu. Nabavke hrane i higijene se obavljaju u lokalnim prodavnicama koje vrši isporuku po znatno višim cijenama.

Žene koje imaju iskustvo nasilja su traumatizovane i u ovoj situaciji je njihova trauma dodatno pojačana, te su potrebe za stručnom pomoći i podrškom velike. Ona je naročito izražena u slučajevima žrtava koja su zabrinute za svoju budućnost zbog gubitka posla sa pojavom pandemije i proglašenjem posebnih mjera. Boravak u Sigurnoj kući je ograničen na šest mjeseci što izaziva strepnju za korisnice koje se zbog isticanja perioda zakonskog roka boravka nalaze u fazi pronalaska izlazne strategije. Osoblje pruža pomoć djeci u savladavanju nastavnog plana i programa nakon emitovanih emisija za pojedinačne razrede.

Organizacije smatraju da u uslovima vanrednog stanja, u kojem je stanovništvo usmjereno na izolaciju i ograničavanje kretanja raste opasnost od nasilja prema ženama i djeci. Izražavamo zabrinutost da će izbjegavanje socijalnih kontakata i izolacija omogućiti počiniocima nasilja da pojačano vrše sve oblike nasilja i

onemogućiti žrtvama nasilja da kontaktiraju organizacije i institucije koje pružaju podršku i pomoć. U narednom periodu možemo očekivati eskalaciju svih oblika nasilja. Ranjivost žena se povećava u svim kriznim situacijama i prirodnim katastrofama, u kojim će se žene suočiti sa nizom faktora rizika, na koje bi trebali imati odgovor u cilju sprečavanja postojeće rodne nejednakosti.

U skladu sa svim navedenim molimo Vas da nam izdate jasno uputstvo u vezi sa postupanjem u slučaju prijema novih žrtava nasilja uz obrazloženje o trenutnoj situaciji u pogledu broja žrtava i mogućnosti izolacije dijela objekta za prijem novih žrtava nasilja.

Sigurna kuća u Modriči trenutno ima 12 osoba, od kojih je troje djece bez roditeljske pratnje, a jedno od te djece je sa smetnjama u razvoju, zbog čega je pojačan rad u noćnim satima i u dane vikenda. Osim toga, muž jedne od zaposlenih je zaražen virusom korona, te je veći dio osoblja u izolaciji, zbog čega je postojala potreba za dodatnim osobljem.

Sigurna kuća u Bijeljini trenutno ima 8 korisnika i u mogućnosti je da primi nove korisnike/ce uz obezbjeđenje izolacionog perioda do 5 dana, što je dovoljno da se obavi testiranje i dobiju rezultati. Provedena je neophodna reorganizacija u objektu Sigurne kuće za ovakve korake postupanja pri prijemu novih korisnika. Za obezbjeđenje izolacije od 15 dana ne postoje uslovi, odnosno to bi zahtijevalo ozbiljne dodatne troškove i rizično je.

Sigurna kuća u Banjaluci nema tehničkih mogućnosti u kojima bi se potencijalne nove žrtve izolovale od korisnika/ka koji trenutno koriste mjeru podrške. Značajno je pomenuti da trenutno imamo 14 žena i djece, od kojih neke pripadaju rizičnim grupama.

Smatramo da bi propisivanje specifičnih mjera za žrtve nasilja na suzbijanju daljeg širenja virusa CoVid-19 bi ohrabrilu mnoge žene koje u izolaciji sopstvenog doma preživljavaju partnersko nasilje, da isto prijave i dobiju adekvatnu zaštitu i pomoć. U tim mjerama bi svakako bilo potrebno imati u vidu tešku situaciju ranjivih kategorija žena, kao što su Romkinje, žene sa invaliditetom, žene iznad 65 godina starosti, samohrane majke, žene koje žive na selu.

Sve organizacije stavljaju na raspolaganje svoje kapacitete, te su u vandrednoj situaciji nastavili da pružaju pomoć i podršku ženama prema specifičnim potrebama, putem SOS telefona 1264, maila i društvenih mreža.

S poštovanjem,

Udruženje građana "Budućnost"



Radmila Žigić, izvršna direktorica Fondacije "Lara"



Nada Golubović, predsjednica Upravnog odbora Fondacije "Udružene žene"

